

bemærket har jeg ikke Noget imod denne Sags Fremme; men jeg vil alene rette det Spørgsmaal til den ærede Forslagsstiller, om han ikke er i Besiddelse af Actstykker, indeholdende Oplysning om de factiske Omstændigheder, hvor paa Forslaget er grundet.

Monrad: Jo, de ere tilstede, de fulgte med Andragendet, da jeg overleverede dette til den høitærede Formand.

Indenrigsministeren: Ja, jeg har aldeles ingen Tvivl om, at det virkelig forholder sig saaledes, som det er angivet, ligesom jeg ogsaa tildeels personlig er bekendt med Forholdene; men jeg synes, at det er i sin Orden, naar et Forslag bliver indgivet, at det da underkøttes af saadanne Oplysninger.

Monrad: Ja, de vedkommende Documenter skulle blive afleverede af mig endnu idag.

Da ingen flere begærede Ordet, fattedes Lovforslaget og derved tillige dets Overgang til 3die Behandling under Afstemning og vedtoges eenstemmigt med 68 Stemmer.

Formanden: Jeg skal bede Vædringsforslag, hvis saadanne ønskes stillede, indgivne i Bureauet inden imorgen Middag.

Efter Dagsordenen gik man derpaa over til 1ste Behandling af Forslag til Lov, hvorved Frihed til at lade kirkelige Handlinger foretage hos en anden Geistlig end Sognedistrictets, indrømmes Bekjendere af den lutheriske Tro (Forslaget findes i Anhang Sp. 363).

Hass: Det er atter en naturlig og simpel Frihed, som jeg ved nærværende Forslag ønsker skal blive til Lov; det er en naturlig og simpel Frihed, der ikke kan krænke noget Menneffe; ja selv ikke et Dyr vilde komme til at lide derved med Undtagelse maaskee af Hestene, der, hvis det bliver indført, om Søndagen imellem vilde komme til at gøre noget længere Rejser paa Landet. Det er ogsaa naturligt, at en saadan Frihed indrømmes i aandelig Henseende, da den allerede finder Sted i legemlig Henseende; thi Staten tillæ-

der jo Folk paa deres Regemes Begne frit og frank at søge enhver af de examinerede Læger, og da bør den ogsaa tillade, at Folk søge enhver af de examinerede Præster for deres Sjæles Vedkommende. Det er tillige ikke blot i denne naturlige og menneftelig-billige Henseende, at jeg anbefaler Forslaget og beder det høitærede Thing om at lade det gaae videre, for at, hvis der efter Fleertallets Sjøn skulde mangle en eller anden Bestemmelse deri, det da kunde fyldestgøres i en nedsat Comite; men det er ogsaa til den lutheriske Kirkes eget Gavn, da nemlig det egentlig sande Begreb af Menighed, som har været fordunklet overalt, hvor der har hersket Stårkirke, endnu mere end i den romersk-catholske Kirke, derved atter kan have sig. Det er en afgjort Sag, som vistnok Ingen kan modsigte, at „Menighed“ i aandelig Forstand betyder noget andet end „Sogn“ i verdslig Forstand; selv i det romersk-catholske Samsund er Menighedens Begreb anderledes udviklet og ganske anderledes levende end i de Kirker, der gik over til at blive Statskirker. Med alt det Gode, som vi modtog fra Reformationen, var det Noget af det Ubehagelige, vi fik, da den herskende Magt satte sig i Henseende til saadanne Ting i Paveens Sted. For Kirkebøger og andre ubetydelige Ting's Skyld, som de meente ikke ellers at kunne finde Rede i, at ville tvinge ethvert Menneffe, hvor ubehageligt det maatte være ham, til at benytte den Præst, som var ansat i Sognet; til sin Sjælesforger, dertil har nu Staten hverken efter guddommelige eller menneftelige Love i Grunden nogen menneftelig-billig Ret. Jeg ønsker altsaa, at Staten, som ved andre Leiligheder har vist sig saa billig, ogsaa vil gjøre denne Indrømmelse og gjengive den lutheriske Menighed sin oprindelige Frihed.

Ottefen: Ja, jeg kan ikke Andet end være enig med den ærede Forslagsstiller i, at en naturlig Frihed er god; saasnart den kan finde Sted, uden at Andres naturlige Ret derved krænkes. Jeg har saameget som nogen Anden været for, at der skulde være Samvittighedsfrihed tilstede i den lutheriske Menighed saavel som alle andre Steder. Jeg har derfor gjort, hvad jeg kunde for den lille Dissenterlov, som vi overensstemmende med vor Grundlov fik